

OBSAH

1. ÚVOD	---	13
2. GRAFICKÝ ZÁPIS ZVUKOVÉ PODOBY JAZYKA	---	17
2.1 Písmo	---	17
2.2 Pravopis	---	18
2.3 Fonetická transkripce	---	19
3. TVOŘENÍ, PŘENOS A PERCEPCE ŘEČI	---	25
3.1. Tvoření řeči	---	25
3.1.1 Ústrojí dýchací	---	25
3.1.2 Ústrojí hlasové	---	26
3.1.3 Ústrojí artikulační	---	28
3.1.3.1 Dutina ústní	---	28
3.1.3.2 Dutina hrdelní	---	30
3.1.3.3 Dutina nosní	---	30
3.2 Zvuk a jeho přenos	---	30
3.3 Mluvení z akustického hlediska	---	36
3.4 Vnímání zvuku	---	39
4. HLÁSKY A JEJICH KLASIFIKACE	---	41
4.1 Fonetická charakteristika samohlásek	---	43
4.1.1 Klasifikace samohlásek	---	43
4.1.1.1 Podle horizontálního posunu jazyka	---	43
4.1.1.2 Podle vertikálního posunu jazyka	---	44
4.1.1.3 Podle otevřenosti	---	45
4.1.1.4 Podle labializovanosti	---	46
4.1.1.5 Podle trvání (kvantity)	---	46
4.1.1.6 Podle přízvučnosti	---	47
4.1.1.7 Podle nosovosti	---	47
4.1.2. Polosouhlásky, polosamohlásky – glidy	---	48
4.2 Fonetická charakteristika souhlásek	---	49
4.2.1 Klasifikace souhlásek	---	50

4.2.1.1	Podle způsobu artikulace	---	50
4.2.1.1.1	Souhlásky závěrové	---	50
4.2.1.1.2	Souhlásky úžinové	---	51
4.2.1.1.2.1	Aproximanty	---	51
4.2.1.1.2.2	Souhlásky bokové	---	52
4.2.1.1.2.3	Sykavky	---	52
4.2.1.1.3	Souhlásky polozávěrové	---	52
4.2.1.1.4	Souhlásky kmitavé, vibranty	---	53
4.2.1.1.5	Obměny základních způsobů artikulace	---	53
4.2.1.1.5.1	Aspirace	---	53
4.2.1.1.5.2	Labializace	---	54
4.2.1.1.5.3	Palatalizace	---	54
4.2.1.1.5.4	Velarizace	---	54
4.2.1.1.5.5	Geminace	---	54
4.2.1.2	Podle místa artikulace	---	55
4.2.1.2.1	Souhlásky retoretné, obouretné	---	55
4.2.1.2.2	Retozubné	---	55
4.2.1.2.3	Mezizubné	---	55
4.2.1.2.4	Zubné	---	56
4.2.1.2.5	Dásňové	---	56
4.2.1.2.6	Předopatrové, tvrdopatrové	---	56
4.2.1.2.7	Zadopatrové, měkkopatrové	---	56
4.2.1.2.8	Čípkové	---	56
4.2.1.2.9	Hrdelné, guturály, pharyngály	---	56
4.2.1.2.10	Hrtanové, laryngály	---	56
4.2.1.2.11	Podrobnější specifikace	---	57
4.2.1.3	Podle funkce hlasivek/znělosti	---	57
4.2.1.4	Podle funkce měkkého patra/nosovosti	---	58
4.2.1.5	Další možná kritéria	---	59
4.3	Hláskové změny	---	59
4.3.1	Kontaktní změny	---	60
4.3.2	Distantní změny	---	61
5.	ORTOPIE SOUČASNÉ ŠPANĚLŠTINY	---	63
5.1	Výslovnost samohlásek	---	63
5.1.1	Otevřenost/zavřenost	---	65
5.1.2	Nazalizace	---	66
5.1.3	Labializovanost	---	66
5.1.4	Přízvucnost/nepřízvucnost samohlásek, povolená artikulace	---	66
5.1.5	Kvantita (délka)	---	67
5.2	Výslovnostní charakteristika jednotlivých samohlásek	---	68
5.2.1	Samohlásky slabičné	---	68
5.2.2	Samohlásky neslabičné	---	70

5.3 Výslovnost skupin samohlásek	---	71
5.3.1 Stejnoslabičné spojení samohlásek	---	71
5.3.1.1 Dvojhlásky	---	71
5.3.1.2 Trojhlásky	---	72
5.3.2 Různoslabičné spojení samohlásek	---	72
5.3.3 Změny ve výslovnosti samohláskových skupin	---	73
5.3.3.1 Syneréze	---	73
5.3.3.2 Synalefa	---	75
5.3.3.3 Dieréze	---	76
5.4 Výslovnost souhlásek	---	76
5.4.1 Konsonanty bilabiální	---	77
5.4.2 Konsonant labiodentální	---	81
5.4.3 Konsonant interdentální	---	81
5.4.4 Konsonanty dentální	---	82
5.4.5 Konsonanty alveolární	---	85
5.4.6 Konsonanty palatální	---	95
5.4.7 Konsonanty velární	---	99
5.5 Výslovnost skupin souhlásek	---	103
5.6 Výslovnost vokálů a konsonantů na hranici slov (vázání)	---	103
5.6.1 Typy vzájemného ovlivňování hlásek na hranici slov	---	105
5.6.1.1 Samohláska + samohláska	---	105
5.6.1.2 Souhláska + souhláska	---	105
6. VÝSLOVNOSTNÍ ZVLÁŠTNOSTI AMERICKÉ ŠPANĚLŠTINY	---	107
6.1 Vokalický systém	---	108
6.1.1 Typy změn	---	109
6.2 Konsonantický systém	---	110
6.2.1 Seseo, výslovnost <i>s</i>	---	110
6.2.2 Yeísmo	---	111
6.2.3 Žeísmo	---	111
6.2.4 Ostatní souhlásky	---	112
6.3 Suprasegmentální prostředky	---	114
7. FONETICKÉ JEDNOTKY ŘEČI A JEJICH DĚLENÍ	---	115
7.1 Slabika	---	115
7.1.1 Slabika ve španělštině	---	117
7.2 Přízvukový takt	---	120
7.3 Promluvový úsek	---	121
7.4 Výpověď	---	122
8. SUPRASEGMENTÁLNÍ (PROZODICKÉ) PROSTŘEDKY	---	123
8.1 Přízvuk	---	123
8.1.1 Přízvuk ve španělštině	---	125

8.1.1.1	Povaha španělského přízvuku	----	125
8.1.1.2	Počet přízvuků	----	125
8.1.1.3	Poloha přízvuku	----	126
8.1.1.4	Větný přízvuk	----	127
8.2	Změna výšky hlasu – melodie řeči	----	128
8.2.1	Typy melodémů	----	131
8.2.2	Typy výpovědí podle postoje mluvčího	----	133
8.2.2.1	Výpověď oznamovací	----	133
8.2.2.2	Výpověď tázací	----	136
8.2.2.2.1	Otázka zjišťovací	----	136
8.2.2.2.1.1	Otázka ujišťovací	----	136
8.2.2.2.1.2	Otázka utvrzovací	----	136
8.2.2.2.1.3	Otázka vytýkácí	----	137
8.2.2.2.2	Otázka doplňovací	----	138
8.2.2.2.3	Otázka ověřovací	----	138
8.2.2.2.4	Otázka vylučovací	----	139
8.2.2.3	Výpověď rozkazovací	----	140
8.2.2.3.1	Rozkaz	----	140
8.2.2.3.2	Doporučení	----	140
8.2.2.3.3	Vybidnutí	----	141
8.2.2.3.4	Naléhavá prosba	----	141
8.2.2.3.5	Prosba	----	141
8.2.2.3.6	Žádost	----	141
8.2.2.4	Výpověď zvolací	----	142
8.2.2.4.1	Zvolání podivová	----	142
8.2.2.4.2	Zvolání hodnotící	----	142
8.2.2.4.3	Zvolání patetická	----	142
8.2.2.4.4	Zvolání nepatetická	----	143
8.2.2.4.5	Zvolání odhodlaná	----	143
8.3	Změna rychlosti promluvy	----	143
8.4	Změna barvy hlasu	----	144
9.	FONOLOGIE	----	145
9.1	Fonetika a fonologie	----	147
9.2	Foném a varianta, komutační testy	----	148
9.3	Distinktivní rys	----	149
9.4	Fonologické protiklady	----	149
9.4.1	Podle vztahu mezi členy protikladu	----	150
9.4.1.1	Protiklad privativní	----	150
9.4.1.2	Protiklad graduální	----	150
9.4.1.3	Protiklad ekvipolentní	----	150
9.4.2	Podle počtu členů v protikladu	----	150
9.4.2.1	Protiklad dvoučlenný	----	150

9.4.2.2 Protiklad vícečlenný	---	150
9.4.3 Podle proporciálnosti	---	150
9.4.3.1 Protiklad izolovaný	---	150
9.4.3.2 Protiklad proporcionální	---	151
9.5 Neutralizace protikladu, centrum a periferie systému	---	151
9.6 Teorie distinktivních rysů	---	151
9.7 Fonologický systém španělských samohlásek	---	155
9.7.1 Rysy fonologicky relevantní	---	155
9.7.2 Rysy fonologicky nerelevantní	---	157
9.7.3 Regionální a sociální odchylky	---	157
9.7.4 Španělské diftongy z fonologického hlediska	---	158
9.8 Fonologický systém španělských souhlásek	---	159
9.8.1 Likvidy	---	161
9.8.2 Šumové souhlásky ústní	---	161
9.8.3 Souhlásky nosové	---	163
9.9 Neutralizace protikladů	---	164
9.10 Kombinovatelnost fonémů (fonotaktika)	---	166
9.10.1 Jeden konsonant	---	166
9.10.2 Kombinace konsonantů	---	166
9.11 Suprasegmentální prostředky a fonologie	---	167
9.12 Fonologie diachronní	---	167
9.12.1 Vývoj vokalickeho systému	---	168
9.12.2 Vokalickeý systém v některých variantách andaluskeho dialektu	---	169
10. PRAVOPIS	---	171
10.1 Psaní jednotlivých grafémů	---	172
10.2 Přízvuk	---	175
10.2.1 Obecná pravidla psaní přízvuku	---	175
10.2.2 Pravidla psaní přízvuku ve slovech obsahujících diftong nebo hiát	---	176
10.2.3 Psaní přízvuku v jednoslabičných slovech	---	178
10.2.4 Tilde diacritica	---	179
10.2.5 Psaní přízvuku ve složených slovech	---	181
10.3 Interpunkce	---	182
10.3.1 Tečka	---	183
10.3.2 Čárka	---	183
10.3.3 Středník	---	187
10.3.4 Dvojtečka	---	187
10.3.5 Tři tečky	---	187
10.3.6 Otazník, vykřičník	---	187
10.3.7 Pomlčka	---	188
10.3.8 Spojovník	---	188
10.3.9 Závorky kulaté, závorky hranaté	---	189
10.3.10 Uvozovky	---	189

10.3.11 Dieréze	---	189
10.4 Dělení slov	---	190
10.5 Velká písmena	---	191
Bibliografie	---	193
Rejstřík	---	195